

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. M. M.**, správca konkurznej podstaty úpadcu P., a. s. „v likvidácii“, v konkurze, D., proti žalovanému: **JUDr. V. R.**, správca konkurznej podstaty úpadcu P. D. H. a. s. „v konkurze“, D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného:

P. G. a. s., T., D., zast. JUDr. M. G., advokátom, Š., Bratislava, **o neúčinnosti právnych úkonov**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Cbi 123/01- 480 zo dňa 22. augusta 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Cbi 123/01- 480 zo dňa 22. augusta 2008 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy odvolacieho konania v sume 100,06 Eur (3 014,40 Sk).

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici žalobu žalobcu o neúčinnosť právnych úkonov zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 23 628 Sk a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania vo výške 29 280,50 Sk na účet jeho právneho zástupcu. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na svoje skoršie rozhodnutia, ako aj zrušujúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obo 96/04 a 1 Obo 21/2006, vykonal dokazovanie a na základe neho zistil nasledovný skutkový a právny stav.

Žalobca návrhom zo dňa 25. 05. 2001 ako správca konkurznej podstaty úpadcu P. a. s. v likvidácii, D. žiadal, aby súd vyhlásil právne úkony, ktorými bol vložený majetok úpadcu do spoločnosti žalovaného za právne neúčinné. Zároveň žiadal vrátiť peňažný vklad a nepeňažný vklad, ktorý bol špecifikovaný znaleckými posudkami vypracovanými znaleckou spoločnosťou U. I. s. r. o., Banská Bystrica. Notárskou zápisnicou N 164/97, Nz 155/97 zo dňa 18. 07. 1997 úpadca ako jediný zakladateľ založil akciovú spoločnosť žalovaného. Pri založení spoločnosti bolo základné imanie spoločnosti 1 000 000 Sk vytvorené peňažným vkladom zakladateľa. Podľa notárskych zápisníc špecifikovaných v návrhu bolo vykonané ďalšie zvyšovanie základného imania, a to formou nepeňažných vkladov po predchádzajúcom súhlase dozornej rady jediného akcionára P. D. a. s. v likvidácii, D.. Zvyšovanie základného imania formou nepeňažných vkladov bolo vykonané v štyroch etapách, a to prvá od 01. 11. 1997 vo výške 426 689 000 Sk, druhá etapa od 01. 01. 1998 vo výške 242 821 000 Sk, tretia etapa od 01. 01. 1998 vo výške 625 870 000 Sk a štvrtá etapa od 01. 05. 1998 vo výške 122 757 000 Sk. Z poslednej z notárskych zápisníc N 148/98, Nz 142/98 spísanej dňa 07. 05. 1998, ktorými bolo osvedčované zvyšovanie základného imania žalovaného, vyplýva, že základné imanie po zvýšení bude 1 419 137 000 Sk. Žalobca v priebehu konania poukazoval na tú skutočnosť, že úpadca takto vložil do obchodnej spoločnosti P. D. H. a. s., D. pri jej založení a následne pri zvyšovaní jej základného imania svoj majetok v celkovej hodnote 1 419 137 000 Sk, a teda o túto hodnotu sa zmenšil hmotný a finančný majetok zakladateľa - úpadcu. Uviedol tiež, že v konkurze na majetok úpadcu P. a. s. v likvidácii, D. si prihlásili pohľadávky spolu 493 konkurzných veriteľov a celkový objem prihlásených pohľadávok predstavuje sumu 2 807 591 961 Sk.

Vychádzajúc zo záverov vyslovených v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu zo dňa 10. júla 2007, súd v tomto konaní sa zaoberal najmä tým, či boli splnené podmienky pre úspešnú odporovateľnosť právnych úkonov dlžníka, a to najmä, či došlo k ukráteniu veriteľov dlžníka. Poukázal na znenie ust. § 15 ods. 1 a ods. 4 ZKV. Po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že majetok dlžníka P. a. s., D. bol prevedený pri založení a vzniku dcérskej obchodnej spoločnosti P. D. H. a. s., D. do základného imania tejto spoločnosti. Išlo o peňažný vklad vo výške 1 000 000 Sk a o nepeňažné vklady ocenené pre tieto účely znaleckými posudkami. Ďalej mal za preukázané, že dlžník sa stal majiteľom akcií dcérskej spoločnosti, ktorých nominálna hodnota zodpovedala výške základného imania. Nebola sporná skutočnosť, že v čase vykonania právnych úkonov mali dlžník a jeho dcérska spoločnosť P. D. H. a. s. totožných členov štatutárnych orgánov.

Čo sa týka splnenia podmienky vymáhateľnosti pohľadávok, vychádzal súd z judikatúry a ustálenej súdnej praxe, podľa ktorej vymáhateľná pohľadávka je taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní (R 44/2001, rozsudok NS SR z 23. decembra 1999 sp. zn. 3 Obo 102/99). Žalobca uviedol, že nezistil pri prihlasovaní pohľadávok skutočnosť, že by boli prihlásené pohľadávky, ktoré je možné označiť za nevymáhateľné. Pre odporovateľnosť stačí, ak je ukrátená pohľadávka veriteľa, ktorú je možné vymáhať na súde, v dôsledku čoho veriteľ nemusí mať pohľadávku vykonateľnú. Spornou medzi účastníkmi bola otázka, či odporovanými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu pohľadávok konkurzných veriteľov dlžníka. Preukázanie tejto skutočnosti je ďalšou podmienkou úspešnej odporovateľnosti podľa ZKV. Žalobca tvrdil, že odporovanými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu pohľadávok konkurzných veriteľov dlžníka, naopak žalovaný, ako aj vedľajší účastník na strane žalovaného oponovali tvrdením, že k ukráteniu veriteľov v danom prípade nedošlo, pretože dlžník dostal do majetku akcie, ktorých hodnota bola ekonomickým ekvivalentom hodnoty vloženého majetku. Pri posúdení hodnoty akcií spoločnosti P. D. H. a. s., ktoré nadobudla spoločnosť P. a. s. v likvidácii v čase vykonania uvedených právnych úkonov v súvislosti s tým, nakoľko hodnota týchto akcií odrážala reálnu hodnotu majetku podniku P. D. H. a. s., súd vychádzal aj zo znaleckého posudku č. 6/2008 zo dňa 18. 07. 2008, vypracovaného znalcom v odboroch Priemyselné vlastníctvo a Ekonómia a management Ing. A. H.. V závere znaleckého posudku znalec konštatoval, že menovitá hodnota akcií spoločnosti P. D. H. a. s. vedená v majetku spoločnosti P. a. s. v likvidácii, odrážala reálnu hodnotu majetku P. D. H. a.

s. Na základe uvedeného, súd dospel k záveru, že pokiaľ teda hodnota akcií odrážala reálnu hodnotu majetku P. D. H. a. s. v rozhodujúcom čase, nemohlo dôjsť odporovanými právnymi úkonmi k ukráteniu konkurzných veriteľov tak, ako tvrdí žalobca. K námietkam žalobcu, že znalecký posudok v tomto prípade mal byť vyhotovený znalcom právnickou osobou, súd uviedol, že v tomto prípade nešlo o stanovenie všeobecnej hodnoty akcií v súvislosti s určením hodnoty podniku ako pri zisťovaní konkurznej podstaty. Pre rozhodnutie o návrhu bolo podstatné posúdenie toho, nakoľko hodnota týchto akcií zodpovedala reálnej hodnote majetku. Pre posúdenie otázky, či odporovanými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu veriteľov, súdu v tomto prípade postačoval záver znalca uvedený v znaleckom posudku, a preto nepovažoval za potrebné nariadiť vypracovanie ďalšieho znaleckého posudku. Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie jednej z podmienok úspešnej odporovateľnosti, a to ukrátenie pohľadávok konkurzných veriteľov dlžníka a žalobu zamietol. Záverom konštatoval, že podmienky úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov musia byť splnené súčasne, a to v čase vykonania právnych úkonov. Stačí teda, ak nebolo preukázané splnenie jednej z podmienok odporovateľnosti podľa ZKV a odporovateľnosť nemohla byť úspešná. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. Nesúhlasí so záverom súdu, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie jednej z podmienok úspešnej odporovateľnosti, a to ukrátenie pohľadávok konkurzných veriteľov dlžníka. Namietal, že znalecký posudok č. 6/2008 je vypracovaný v rozpore so zadaním stanoveným uznesením súdu, že tento posudok je vypracovaný v rozpore s právnymi predpismi (vyhl. č. 492/2004 Z. z.), keďže bol vypracovaný len znalcom - fyzickou osobou, ako aj to, že znalec vôbec nezodpovedal na otázku, aká bola všeobecná hodnota akcií (a už vôbec teda nezodpovedal ani na otázku, aká bola všeobecná hodnota akcií v čase vykonania jednotlivých odporovaných právnych úkonov). Vytýkal súdu, že v odôvodnení svojho rozsudku sa nevysporiadal ani s jednou z uvedených námietok. Žiadal, aby súd ustanovil vo veci znalca - právnickú osobu v súlade s ustanoveniami vyhl. MS SR č. 492/2004 Z. z. Namietal tiež, že k splneniu ostatných podmienok úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov sa súd v odôvodnení vôbec nevyjadril, resp. sa vyjadril nesprávne. Poukázal na to, že dôkaz o tom, v akej výške boli pohľadávky konkurzných veriteľov vymáhateľné v čase vykonania každého zo žalobou napadnutých právnych úkonov dlžníka, bol súdu

predložený v písomnej forme (ako príloha č. 1 k vyjadreniu žalobcu z 19. 02. 2008). Súčasne bola súdu predložená (ako príloha č. 2 k predmetnému vyjadreniu, vrátane sumára vypracovaného z uvedenej tabuľky) tabuľka, ktorá špecifikuje, aká bola (k tomu ktorému dňu prevodu majetku do P. D. H. a. s.) zostávajúca hodnota majetku žalobcu, a aká bola k danému dňu výška vymáhateľných pohľadávok veriteľov. Z tabuľky (záveru) prílohy č. 2 vyplýva jednoznačne, v ktorom momente bola preukázateľne hodnota majetku, ktorý zostal vo vlastníctve úpadcu po vykonaní konkrétneho právneho úkonu (ktorým bol majetok úpadcu prevedený - vložený ako vklad do spoločnosti P. D. H. a. s. (nižšia ako existujúce vymáhateľné pohľadávky veriteľov. Vytýka súdu, že v odôvodnení rozsudku vôbec neuviedol, či dlžník (úpadca) mal a v akej výške (hodnote) majetok, ktorý mu zostal pri (po) uskutočnení toho ktorého prevodu majetku uskutočnenom napadnutými právnymi úkonmi, a či by tento majetok postačoval na uspokojenie pohľadávok konkurzných veriteľov.

Súd sa nezaoberal ani právnym posúdením ďalšej argumentácie žalovaného a dôležitej skutočnosti a síce, že žalovaný tvrdí, že ak mal úpadca vo vlastníctve akcie spoločnosti P. D. H. a. s., tak aj podľa rozsudku NS SR sp. zn. 3 Obo 281/2006 „o ukrátenie uspokojenia vymáhateľných pohľadávok nedôjde vtedy, ak majetok dlžníka je prevedený na základe odplatných právnych úkonov a cena tohto plnenia je ekvivalentná“. V prípade P. strojární D. a. s. boli však akcie v nominálnej hodnote 1 419 137 000 Sk prevzaté v exekúcii a ich hodnota (určená znaleckým posudkom) bola len cca 35 000 000 Sk. Cena tohto plnenia teda nebola ekvivalentná a ani nemohla byť, nakoľko akcie nemali takú hodnotu, ako bola hodnota majetku prevedeného akcionárom na P. D. H. a. s. K námietke žalovaného ohľadne súhlasov záložných veriteľov žalobca poukazuje na to, že súhlas záložného veriteľa je pri posudzovaní odporovateľnosti jednotlivých právnych úkonov irelevantný, čo dokazuje aj posudzovanie tejto problematiky súdnou praxou. K námietke premlčania vznesenej žalovaným a vedľajším účastníkom na strane žalovaného, žalobca poukázal na stanovisko odvolacieho súdu vyslovené v uznesení sp. zn. 1 Obo 21/2006, z ktorého vyplýva, že právo uplatniť na súde odporovateľnosť právnych úkonov je právom majetkovým a pre uplatnenie tohto práva platí všeobecná trojročná lehota od vyhlásenia konkurzu (teda odo dňa 26. 03. 1999 do 27. 03. 2002). Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že toto právo si správca uplatnil včas. Spornou však zostala otázka včasnosti uplatnenia vzhľadom na úpravu petitu. Súd mal teda podrobne preskúmať, prevody ktorého majetku a v akej hodnote boli uvedené už v pôvodnom žalobnom návrhu zo dňa 31. 05. 2001, a ktoré boli prípadne

doplnené neskôr. Túto otázku, teda, či došlo k premlčaniu, mal súd skúmať až po riadnom zistení skutkového stavu a jeho právnom zhodnotení, t. j. až po zistení toho, či a ktorými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov. Žalobca je toho názoru, že už v pôvodnom žalobnom návrhu a aj v jeho petite boli riadne označené a špecifikované minimálne tieto prevody majetku – 1 000 000 Sk (peňažný vklad ku dňu 08. 07. 1997), nepeňažný vklad v hodnote 426 689 000 Sk (ku dňu 14. 11. 1997), nepeňažný vklad v hodnote 242 821 000 Sk (ku dňu 05. 12. 1997) a nepeňažný vklad v hodnote 122 757 000 Sk (ku dňu 14. 11. 1997). Podľa tvrdenia žalobcu, súd nemal zamietnuť žalobu v celom rozsahu, nakoľko, prinajmenšom, čo sa týka nepeňažného vkladu majetku v hodnote 122 757 000 Sk (uskutočneného ku dňu 14. 11. 1997, mal žalobe vyhovieť.

Žalovaný, ako aj vedľajší účastník na strane žalovaného, vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny v plnom rozsahu potvrdil z dôvodov, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal splnenie podmienok pre úspešnú odporovateľnosť právnych úkonov. Uviedli zhodne, že podľa ich názoru, k zmenšeniu majetku P. strojární a tým k ukráteniu konkurzných veriteľov nedošlo, pretože namiesto tohto majetku, znalecky oceneného na 1 419 137 000 Sk získali P. strojárne do svojich aktív bonitné akcie svojej dcérskej spoločnosti v rovnakej hodnote, tzn. v hodnote 1 419 137 000 Sk. V dôsledku toho sa celkové aktíva (obchodný majetok) P. strojární nijako nezmenšili, a preto v rámci postupného zvyšovania základného imania P. D. H. nedošlo a ani nemohlo dôjsť k ukráteniu uspokojenia vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov. Neobstojí preto argumentácia žalobcu, že cena plnenia za prevedený majetok v akciách nebola ekvivalentná. Hodnota prevedeného majetku bola stanovená znaleckými posudkami a ich cena vyjadrená v korunách bola reálnou hodnotou prevádzaného majetku, stanovenou podľa platných právnych predpisov na oceňovanie nepeňažného vkladu do základného imania. Hodnotu predmetných akcií mal mať dlžník - úpadca vedenú v účtovníctve ako cenné papiere v nominálnej hodnote 1 419 137 000 Sk. V prípade neskoršieho predaja akcií za vyššiu alebo nižšiu cenu, tieto pohyby sa vykazujú ako zisk alebo strata. Znalecký posudok vypracovaný pre účely exekučného konania a v ňom stanovená cena akcií, na ktoré poukazuje žalobca, nie sú pre toto konanie použiteľné jednak z hľadiska časového (august 1998), a jednak z hľadiska účelu a metodiky oceňovania majetku dlžníka (trhová cena) v exekučnom konaní. Naďalej zotrvali na opakovane vznesenej námietke premlčania uplatnených nárokov

po uplynutí premlčacej doby, pretože obidve podania zo dňa 25. 07. 2002 a 10. 11. 2005 znamenali zmenu pôvodnej žaloby a boli súdu doručené až po uplynutí trojročnej premlčacej doby práva správcu konkurznej podstaty odporovať právnym úkonom úpadcu, ktorá uplynula dňa 27. 03. 2002. Uviedli, že v pôvodnej žalobe žalobca uplatnil len určovací petit, resp. petit na vydanie vecí, práv a iných majetkových hodnôt, nasledovné zmeny žaloby však už mali za následok, že žalobca uplatnil niečo iné, než v pôvodnej žalobe, pretože v pôvodnej žalobe žalobca uplatnil právo odporovať uzneseniam valného zhromaždenia, ktoré podľa konštantnej judikatúry nie sú právnymi úkonmi a až v druhom podaní po uplynutí premlčacej doby zo dňa 25. 07. 2002 petit rozšíril o peňažné plnenie vo výške 1 419 137 000 Sk a v poslednom podaní, doručenom súdu viac, než tri roky po uplynutí premlčacej doby, uplatnil žalobca právo odporovať právnym úkonom, na základe ktorých došlo k postupnému zvyšovaniu základného imania P. D. H. a. s.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods.1 O. s. p. potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo, ktorým sa domáha neúčinnosti právnych úkonov dlžníka v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKV).

Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný a vedľajší účastník na jeho strane namietali v priebehu konania premlčanie práva, ktoré je predmetom konania. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že premlčanie nastane vtedy, ak sa nevykonalo v dobe v zákone ustanovenej. K premlčaniu práva súd bez návrhu neprihliada. Ak sa však dlžník premlčania dovolá, nemožno priznať veriteľovi právo rozhodnutím súdu.

Podľa § 15 ods. 1 ZKV, konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkovy právne úkony podľa odsekov 2 až 6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú voči konkurznému veriteľovi právne neúčinné. Toto právo má konkurzný veriteľ alebo správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo, ak už bol uspokojený. Podľa

odseku 2 citovaného ustanovenia, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy. Z uvedeného je zrejmé, že zákon stanovuje lehotu, v rámci ktorej je možné odporovať právne úkony dlžníka a tou je trojročná lehota pred začatím konkurzu. Táto trojročná lehota sa počíta spätne od vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka. Od tejto lehoty je potom potrebné odlišiť lehotu, v ktorej sa má odporovateľnosť uplatniť na súde. Zákon o konkurze a vyrovnaní nestanovuje lehotu, v ktorej sa má odporovateľnosť uplatniť. Pri absencii lehoty pre uplatnenie práva na odporovateľnosť je potrebné použiť všeobecnú právnu úpravu a tou je v danom prípade Občiansky zákonník (§ 101). Keďže ide nepochybne o majetkové právo, platí všeobecná trojročná lehota, v ktorej si od vyhlásenia konkurzu musí správca svoje právo odporovať právnomu úkonu dlžníka uplatniť na súde.

Z obsahu spisu je zrejmé, že konkurz na majetok P. strojární D. a. s. v likvidácii bol vyhlásený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 36-24K 446/98 zo dňa 26. 03. 1999. Žalobca sa žalobou podanou dňa 31. 05. 2001 pôvodne domáhal určenia neúčinnosti vloženia majetku úpadcu P. a. s. do spoločnosti P. D. H. a. s. s poukazom na rozhodnutie zakladateľa vo forme notárskej zápisnice N 156/97, Nz 139/97 zo dňa 02. 07. 1997 a notárskej zápisnice N 164/97, Nz 155/97 zo dňa 18. 07. 1997, notárskej zápisnice N 260/97, NZ 246/97 zo dňa 11. 11. 1997, notárskej zápisnice N 292/97, Nz 276/97 zo dňa 05. 12. 1997, notárskej zápisnice N 148/98, Nz 142/98 zo dňa 07. 05. 1998 a vrátenia 1 000 000 Sk, pozemkov, stavieb, rozvodov, inžinierskych sietí, strojov, zariadení, špecifikovaných v znaleckých posudkoch, do konkurznej podstaty úpadcu.

Žalobca svoj návrh doplnil podaním zo dňa 25. 07. 2002, ktoré bolo súdu doručené 21. 08. 2002 tak, že žiadal o určenie neúčinnosti uznesení valného zhromaždenia úpadcu, na základe ktorých boli etapovite vykonané nepeňažné vklady do základného imania novozaloženej spoločnosti a súčasne žiadal vydanie sumy 1 000 000 Sk, ďalej stavieb, pozemkov, práv a iných majetkových hodnôt, špecifikovaných v znaleckých posudkoch, ktoré mali byť súčasťou a prílohou rozsudku a pre prípad, že nebude možné predmetné nehnuteľnosti a veci vydať, o zaplatenie sumy 1 419 137 000 Sk.

Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 09. 11. 2004 sp. zn. 1 Obo 96/04 konštatoval, že uznesenie valného zhromaždenia, v danom prípade spísaného vo forme notárskej zápisnice, nie je právny úkon, je to iná právna skutočnosť, ktorej nemožno úspešne odporovať. Základnou podmienkou pre úspešnú odporovateľnosť právneho úkonu je jeho existencia, t. j. konkrétne určenie právneho úkonu z hľadiska subjektov, ktorí vôľu prejavili. Spornou zostala otázka včasnosti uplatnenia predmetného práva, vzhľadom na podania žalobcu.

Žalobca následne podaním zo dňa 10. 11. 2005 požiadal súd o pripustenie zmeny návrhu a žiadal o určenie neúčinnosti právnych úkonov úpadcu P. strojárne D. a. s., ktorými ako zakladateľ a spoločník vložil svoj hnutel'ný a nehnuteľný majetok do spoločnosti P. D. H. a. s. V prípade, že nie je možné uvedený majetok vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu, žiadal uložiť žalobcovi povinnosť zaplatiť peňažnú náhradu v sume 1 419 137 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Podľa názoru odvolacieho súdu, uvedenými podaniami (zo dňa 25. 07. 2002 a 10. 11. 2005) žalobcu došlo k zmene pôvodne podanej žaloby v zmysle § 95 O. s. p. Súd prvého stupňa túto zmenu akceptoval a uznesením zo dňa 10. 11. 2005 č. k. 28 Cbi 123/01-289 pripustil zmenu žaloby. Je nesporné, že predmetné podania boli súdu doručené až po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 26. 03. 2002 (konkurz vyhlásený dňa 26. 03. 1999). Je to lehota hmotnoprávna a pre zachovanie práva musí byť žaloba podaná na súde najneskôr do konca tejto lehoty. Trojročná lehota pre podanie odporovacej žaloby plynie od vyhlásenia konkurzu, takže právo bolo v tomto prípade uplatnené po uplynutí premlčacej lehoty. Odvolací súd preto žalovaným a vedľajším účastníkom na jeho strane vznesenú námietku premlčania považoval za dôvodnú s dôsledkom, že premlčané právo nie je možné priznať.

V prípade, ak by si aj žalobca uplatnil svoje právo včas, t. j. zákonom stanovenej lehote, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie jednej z podmienok úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu, a to ukrátenie pohľadávok konkurzných veriteľ'ov dlžníka.

Z ust. § 15 ods. 1 ZKV, okrem iného, vyplýva, že nevyhnutným predpokladom na to, aby súd vyslovil neúčinnosť právnych úkonov dlžníka, je ukrátenie uspokojenia vymáhanej pohľadávky konkurzných veriteľ'ov. Žalobca musí v konaní preukázať, že právnymi úkonmi

dlžníka, ktoré sú inak platné, došlo k ukráteniu uspokojenia vymáhaných pohľadávok konkurzných veriteľov. V konkurznom konaní je ukrátenie pohľadávky potrebné hodnotiť z pohľadu všetkých konkurzných veriteľov. K ukráteniu vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov dôjde vtedy, ak právnymi úkonmi dlžníka sa jeho majetok zmenšil, pričom majetok, ktorý dlžníkovi naďalej ostal a môže slúžiť na uspokojenie konkurzných veriteľov, nepostačuje na ich úplné uspokojenie. Ukrátenie uspokojenia vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov sa musí preukázať bez ohľadu na to, podľa ktorého ustanovenia § 15 ods. 2 až 6 ZKV sa žalobca odporovateľnosti domáha. K ukráteniu uspokojenia vymáhateľných pohľadávok nedôjde vtedy, ak majetok dlžníka je prevedený na základe odplatných právnych úkonov a cena tohto plnenia je ekvivalentná.

Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadne skutočností, že cena prevádzaného majetku, tvoriaceho nepeňažné vklady P. strojární D. a. s. do základného imania spoločnosti P. D. H. a. s. bola vyššia ako cena akcií, ktoré úpadca získal ako protihodnotu za prevod uvedeného majetku. Je nesporné, že hodnota prevedeného majetku zakladateľa do novozaloženej spoločnosti bola stanovená znaleckými posudkami súdnych znalcov č. 37/11/97, 41/11/97, 07/02/98, 23/04/98 v čase vykonania jednotlivých právnych úkonov (vkladov), ktorých hodnovernosť žalobcom nebola v konaní namietaná. Úpadca po vložení svojho majetku do spoločnosti P. D. H. a. s. získal akcie v nominálnej hodnote, ktoré sa rovnali hodnote vloženého majetku, t. j. 1 419 137 000 Sk. Podľa názoru odvolacieho súdu sa majetok dlžníka (úpadcu) v rozhodnom období nezmenšil, žalobca ani nepreukázal, že dlžník pred vykonaním konkrétneho odporovateľného právneho úkonu majetok na uspokojenie veriteľov mal a po jeho vykonaní už majetok na uspokojenie pohľadávok veriteľov nepostačoval, preto uvedenými právnymi úkonmi nedošlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov dlžníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., úspešnému žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, preto mu neboli priznané. Trovy odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného pozostávajú z trov právneho

zastúpenia za dva úkony poskytnutej právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu z 31. 10. 2008, účasť na pojednávaní 29. 04. 2009), a to 1 úkon 1465 Sk + 19 % DPH + 190 Sk režijný paušál, spolu 1933,35 Sk (t. j. 64,18 Eur) a 1 úkon 732,5 Sk + 19 % DPH + režijný paušál 6,95 Eur, spolu 35,88 Eur. Trovy právneho zastúpenia predstavujú celkom sumu 100,06 Eur, t. j. 3014,40 Sk (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 3, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 29. apríla 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.